

Datum : 20 mei 2021

Onderwerp : ondersteund
Terugkoppeling OMO consultatie Uitvoeringsprogramma – Kwetsbare inwoners worden
Bijeenkomst van 12 mei 2021

AANWEZIGEN:

24 deelnemers (leden wijk- en dorpsraden, ondersteuners, zorgverleners etc.), 2 moderatoren (gemeente Gennepe)

Inleiding

1. Achtergrond.

Er is een nieuwe beleidsvisie voor OMO, die de eerste uit 2014 opvolgt. Deze visie is samen met inwoners tot stand gekomen. Nu is onze taak om die – wederom samen met elkaar – om te zetten in een uitvoeringsprogramma. In het sociaal domein zijn tekorten, maar er gaat ook veel geld om. Dat maakt dat we bijvoorbeeld geld kunnen vrijmaken om te investeren in slimmere en betere aanpakken die voor inwoners meer waarde opleveren en zich op termijn ook kunnen terugverdienen.

2. Proces.

We hebben vier bijeenkomsten. Die worden uitgewerkt in een houtskoolschets waarop de raad zienswijzen kan geven. Daarna stelt het college het uitvoeringsprogramma formeel vast.

3. Huishoudelijke afspraken.

Voor het verslag wordt er een tijdelijke opname gemaakt. De opname wordt niet gepubliceerd, het zakelijk verslag wel. In het verslag worden geen letterlijke citaten opgenomen.

Het gesprek

4. Wat er nu al gebeurt

We hebben een veelzijdig aanbod aan ondersteuning. Niet alles kan benoemd worden. In het gesprek komen we op een aantal dingen die er uit springen.

Er zijn veel en diverse vormen van dagbesteding. Die ontlasten mantelzorgers, geven ouderen kansen om fijne laatste dagen te beleven. Voor jongeren en mensen van middelbare leeftijd helpt het om isolement te doorbreken. “Arbeidsmatige

dagbesteding” zorgt voor zingeving en trots: Dan heb je net als iedereen werk waar je over kunt vertellen.

We ondersteunen kinderen in gezinnen met weinig geld. We komen daar achter de voordeur, hebben contact en zoeken verbinding met de ouders. We zorgen dat de kinderen een goede start krijgen en spreken af en toe ouders aan die steken laten vallen.

In Gennep wordt zoveel mogelijk integraal gewerkt. Vaak zitten personen op meerdere plekken tegelijkertijd in de knel. Een verslaafde bijvoorbeeld heeft vaak geldproblemen. Er komen verschillende professionals aan te pas. Zij hebben een brede blik en signaleren de knelpunten naar elkaar en naar de casusregisseur van Team Toegang.

5. Welke waarden zijn van belang?

Het is belangrijk dat mensen gemotiveerd zijn om zelf stappen te zetten om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. Het is ook belangrijk dat de omgeving de van iemand haar verantwoordelijkheid neemt. Je kunt inwoners en hun sociale omgeving daar op aanspreken.

Echter, er zijn grenzen aan de belastbaarheid. Dat geldt zowel voor de inwoners als voor zijn of haar sociale omgeving. Bijvoorbeeld mantelzorgers gaan vaak heel ver en soms té ver, uit verantwoordelijkheidsbesef en trots. Het is heel belangrijk om zulke ondersteuners als professionals te ondersteunen.

Een ander voorbeeld is, dat het sommige inwoners niet lukt om verantwoordelijkheid te nemen. Dat kan door fysieke of mentale (medische) oorzaken, maar bijvoorbeeld ook door een slecht functionerende / ontbrekende sociale omgeving. Het is van belang om hen op weg te helpen zich te hervinden. Hen te leren hoe ze zich kunnen weren tegen de wereld.

Er wordt genoemd dat het waardevol is om kinderen en jeugd een goede en veilige start te geven. En aan de andere kant van het spectrum, om ouderen in staat te stellen om mooie en fijne laatste dagen te beleven.

Als je op een goede manier ondersteunt, dan durf je knelpunten te signaleren, te benoemen en aan te pakken: Lef is belangrijk.

Het is belangrijk dat er een gevarieerd aanbod is, bijvoorbeeld voor dagbesteding. Dan heeft de inwoner iets te kiezen. Het kunnen maken van keuzes, zelfregie, is voor mensen heel belangrijk.

Tot slot ook moeten zeker de andere ‘menselijke’ waarden niet vergeten worden: gelijkwaardigheid, gevoel van eigenwaarde, zingeving in het leven, dat er een veilig luisterend oor voor je is.

6. Hebben we uitdagingen?

Er zijn nog steeds veel instanties en verschillende regels. Het is voor professionals vaak al niet duidelijk of je bij de gemeente moet aankloppen of bijvoorbeeld bij de zorgverzekeraar. Laat staan voor inwoners, die verdwalen in het woud van instanties en regels. Heb je dan een inwoner die het zelf al moeilijk vindt om hulp te vragen, dan haakt die ook snel weer af als hij de weg niet kan vinden. Als je pech hebt loopt de zaak verder uit de hand en komt de inwoner later alsnog bij het juiste loket, met nog meer problemen. Als je drempels verlaagt dan kun je ook makkelijker (vroeg-) tijdig ingrijpen.

Soms lopen we tegen kosten-baten afwegingen aan. Kosten moeten natuurlijk beheerst worden. Soms is extra geld nodig dat er niet altijd is.

Veel ondersteuning is geïndiceerde zorg. Dan staat Team Toegang aan de lat om de indicatie te verstrekken. Dat duurt vaak lang en gaat niet altijd soepel. Soms denk je dat iets binnen twee dagen geregeld zou moeten kunnen zijn, maar dan wacht je vier weken. Bij multi-problematiek is het belangrijk dat de regie tijdig wordt ingeregeld, anders zwemt iedereen.

De gemeente zou meer vertrouwen mogen stellen in de deskundigheid van professionals in het veld die dichtbij de cliënten staan. Als er wederzijds vertrouwen is kunnen de professionals helpen om snel en efficiënt te indiceren. Zou soms een telefoontje niet genoeg kunnen zijn?

Team Toegang heeft een centrale rol maar is niet altijd voldoende zichtbaar in wijken en kernen. Er wordt nog veel vanuit kantoor gewerkt. Meer verbinding zou helpen. Dan kunnen casussen soepeler worden opgepakt.

Het is belangrijk dat consulenten kunnen en durven doorpakken. Dat gaat soms wèl heel snel, vooral als er spoed geboden is. Maar vaak houden consulenten ook lang een slag om de arm omdat ze eerst nog toestemming moeten krijgen. De doortastendheid verschilt ook per consultant. Zou de moderne techniek het niet mogelijk maken om de beschikking al aan de keukentafel uit te printen?

Er is behoefte aan meer structuur en/of aan meer kaders. Van de andere kant zijn er al veel structuren en zitten die soms in de weg, bijvoorbeeld met langdurige procedures. Wellicht zou het helpen om juist wat minder structuur te hebben maar wel heldere kaders waarbinnen professionals kunnen bewegen en de oplossing kunnen vinden die in het concrete geval bij de inwoner past. Dan kunnen we meer gaan denken in oplossingen in plaats van denken in beperkingen

Mogelijk zit er nog winst in het versterken van de netwerken tussen professionals onderling, waar nu veel nog gebeurt in een-op-een contacten tussen professional/hulpverlener en Team Toegang.

Preventie is heel belangrijk. Bijvoorbeeld jongeren die (nog) niet met geld kunnen omgaan. Pak dat snel op, vóórdat het uit de hand loopt. Ook zien we helaas nog te vaak dat jongeren die tot hun 18^e ondersteund worden, na hun 18e een tijdje van de radar verdwijnen en als jongvolwassenen met (opnieuw) problemen weer terugkomen. De “overgang 18 min – 18 plus” is een aandachtspunt.

7. Zijn er praktische initiatieven en ideeën die jullie willen meegeven?

In andere gemeenten zien we het fenomeen 'repair-café'. Dit combineert zinvolle dagbesteding met duurzaamheidsdoelstellingen. Dat zou een mooie aanvulling kunnen zijn.

Hulp bij financiële zelfredzaamheid. Preventie vóórdat er schulden zijn. Voor jongeren, maar ook bijvoorbeeld voor vluchtelingen. Onze maatschappij is heel ingewikkeld gemaakt en als je nog moet leren hoe je alles moet regelen, is ondersteuning daarbij erg wenselijk.

Je zou huishoudelijke hulp kunnen omzetten van een geïndiceerde voorziening naar een coöperatieve algemene voorziening. Dan kun je een breder doel dienen. Niet alleen een schoon huis, maar ook een luisterend oor. Dat kost waarschijnlijk evenveel, maar het sociaal rendement is veel groter. Er zijn voorbeelden van in andere gemeenten.

Je kunt een adviesteam van professionals formeren om Team Toegang te ondersteunen om over moeilijke casussen te beslissen. Daarmee bouw je aan verbinding en vertrouwen tussen professionals onderling en tussen gemeente en professionals. In andere gemeenten zijn er goede ervaringen mee. Processen gaan soepeler lopen. Na verloop van tijd kent men elkaar komt er routine en daalt de frequentie van het overleg.

In weer andere gemeenten zie je een herintroductie van algemeen maatschappelijk werk. Dat is samen met het versterken van de dorps- en wijkverbinder ook een manier om snel aan de inwoner een luisterend oor te bieden, zaken voor de inwoner te regelen en kan Team Toegang ontlasten. Er moet wel een korte lijn zijn naar Team Toegang als er een indicatie voor een voorziening nodig is.

8. Wat kunnen we concreet doen?

- Blijf werken aan het verlagen van toegangsdrempels;
- Probeer de kaders waarbinnen we kunnen werken helderder te maken en de structuren eenvoudiger;
- Verbeter de bereikbaarheid en zichtbaarheid van Team Toegang;
- Bekijk hoe je verbindingen met en in het veld en het onderling vertrouwen kunt uitbouwen;
- Zorg dat consultants van Team Toegang kunnen en durven doorpakken;
- Kijk nog een keer goed naar de overgang 18 min / 18 plus voor jongeren die ondersteuning ontvangen;
- Onderzoek of je vaker terugkerende problemen (zoals schulden bij jongeren) met preventieve maatregelen kunt oppakken;
- Geef ruimte aan nieuwe / gevarieerde initiatieven.

9. Hoe weten we of het lukt?

De ervaringen van cliënten zijn de belangrijkste graadmeter.

Het vervolg

10. Onze estafettestok

Zorg voor een helder kader, waarbinnen professionals kunnen bewegen en de oplossing kunnen vinden die bij de inwoner en zijn situatie van dat moment past.

11. Vervolgafspraken

Allen krijgen het verslag

We gaan jullie ook vragen om actief deel te nemen aan het ontwikkelen van het programma. Daarbij kun je naar eigen maat, aangeven wat je kunt en wilt bijdragen en hoeveel energie en tijd je erin kunt steken.